

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 43/18, 2 Kasım 2018)

Geçen hafta neler oldu?

*** Türkiye, Almanya, Rusya ve Fransa liderleri İstanbul'da Suriye konusunda bir zirve düzenledi. Toplantının sonucu kalıcı ateşkesin inşası, siyasi çözüm vurgusu ve yeni Suriye Anayasası oldu.

*** İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın Başkonsolosluğa girer girmez boğularak öldürüldüğünü; cesedinin parçalanarak yok edildiğini açıkladı.

*** Merkez Bankası yıl sonu enflasyon tahminini yüzde 13,4'ten yüzde 23,5'e yükseltti.

*** ABD'li rahip Andrew Brunson hakkındaki mahkumiyet kararının gerekçesi açıklandı. Brunson'ın iki yıldan fazla tutuklu kalmasına gerekçe gösterilen "siyasal ve askeri casusluk" suçlamasına ilişkin yeterli delil bulunmadığı belirtildi.

*** ABD Hazine Bakanlığı, İçişleri Bakanı Soylu ve Adalet Bakanı Gül'e yönelik yaptırımları kaldırdı. Türkiye de ABD'ye yönelik yaptırımları kaldırma kararı aldı.

*** "2019 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı" Resmi Gazete yayımlandı; eğitim, kültür, güvenlik, temel hak ve özgürlükler, çalışma hayatı gibi alanlarda yeni amaç ve hedefler açıklandı. Programın tamamı için [tıklayınız](#).

*** 3. Havalimanının (İstanbul Havalimanı) açılışı yapıldı. Resmi açıklamalara göre inşaat sırasında 28 işçi öldü. Çalışma koşulları nedeniyle iş bırakıp eylem yapan işçilerden 31'i ise hala tutuklu.

*** Milletvekili Nazır Cihangir İslam hakkında TBMM'de yaptığı konuşmanın ardından "Türk milleti, Türkiye Cumhuriyeti, devletin kurum ve organlarını aşağılama", "suçu ve suçluyu övme" suçlamalarıyla soruşturma başlatıldı.

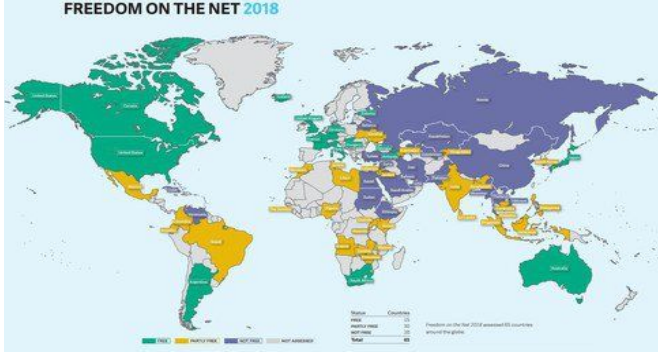
*** İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, geçen yıl ve bu yılın ilk yedi ayında erkek şiddetine maruz kalan 393 kadının hayatını kaybettiğini açıkladı. Ancak resmi veriler gerçeği yansıtmıyor. Örneğin bianet'in çetelesine göre bu sayı: 420 kadın ve 26 kız çocuğu.

*** AIHM, Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu ve Prof. Dr. Baskın Oran'ın 2004'te hazırladıkları "Azınlık Raporu" nedeniyle maruz kaldığı tehditlerin cezasız kalması nedeniyle Türkiye'yi mahkum etti.

*** Freedom House 2018 internet özgürlüğü raporu yayınladı. Türkiye bu yıl da "özgür olmayan ülkeler" kategorisinde yer aldı.

*** TİHV Başkanı ve hak savunucusu Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı, Hessen Barış Ödülü'ne layık görüldü.

Freedom House'tan internet özgürlüğü raporu

ABD merkezli düşünce kuruluşu Freedom House yıllık internet özgürlüğü raporunu yayımladı. "Dijital otoriterliğin yükselişi" başlığını taşıyan raporda internet özgürlüğünün azalmasının demokrasiyi "geriletmişti" belirtildi.

Türkiye bu yılki raporda yine "özgür olmayan" ülkeler arasında yer aldı. Freedom House Türkiye'nin 2014'ten 2018'e internet özgürlüğü konusunda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın gittikçe otoriterleşen yönetimi altında yarı özgür sınırından aşağılara doğru düşüşünü sürdürdüğünü belirtti. Raporun tam metni için (İngilizce) [tıklayınız](#).

Saadet Partisi vekili Cihangir İslam'a soruşturma

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Saadet Partisi Milletvekili Cihangir İslam hakkında Twitter paylaşımları nedeniyle "Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama, suçu ve suçluyu övme"

iddialarıyla re'sen soruşturma başlattı.

27. Dönem Saadet Partisi İstanbul Milletvekili Cihangir İslam hakkında KHK'yle ihraç edilenler hakkında Meclis kürsüsünden yaptığı ve sosyal medya hesabından da paylaştığı konuşma nedeniyle, "Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama, suçu ve suçluyu övme" iddialarıyla Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca re'sen soruşturma başlatıldı. Soruşturma, Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 301. maddesi uyarınca yürütülecek.

İslam konuşmasında, "Siz kadir kıymet bilmez, siyaseten nankörsünüz. 15 Temmuz bahane, bütün muhaliflerinizi, hakkı söyleyenleri, zulmünüzü yüzünüze söyleyenleri tasfiye ediyorsunuz. Zulmediyorsunuz ve zalimsiniz. Allah'a değil, en çok aldatıldım diyen âciz bir kula kulluk ediyorsunuz... Beddua alıyorsunuz. 'Ocakları sönsün, soyları kurusun, Allah belalarını versin' diyor insanlar size" açıklamasında bulunmuştu.

AİHM, Türkiye'yi 7 bin Euro tazminata mahkum etti

Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu ve Prof. Dr. Baskın Oran'ın hazırladıkları "Azınlık Raporu" nedeniyle maruz kaldıkları

tehditlerin cezasız kalması dolayısıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Türkiye'yi 7 bin Euro tazminata mahkum etti.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "özel ve aile hayatına saygının" düzenlendiği 8. maddesi uyarınca Türkiye Kaboğlu ve Oran'a toplam 7 bin Euro maddi ve manevi tazminat ödeyecek.

Dönemin Başbakanlık İnsan Hakları Danışma Kurulu başkanlığını yürüten, akademisyen İbrahim Kaboğlu ve kurulda Azınlık Hakları ve Kültürel Haklar Çalışma Gurubu'nun Başkanı olarak görev yapan, akademisyen Baskın Oran, 2004 yılında hazırladıkları "Azınlık Raporu" nedeniyle yargılanmışlardı. Kaboğlu ve Oran hazırladıkları rapor sonrası, medyada çok sayıda tehdit ve nefret söylemine maruz kaldı. Kaboğlu ve Oran'ın kendilerine yönelik bu tür söylemlerle ilgili yaptığı suç duyurularından sonuç alamayınca konu AİHM'e taşınmıştı.

Gazeteci Ece Sevim Öztürk tahliye edilmedi

Çağdaş Ses Genel Yayın Yönetmeni Ece Sevim Öztürk hakkında, hazırladığı 15 Temmuz darbe girişimi belgeseli ve sosyal medya paylaşımları nedeniyle açılan davanın ilk duruşması bugün İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü.

Duruşmada sanık gazeteci Ece Sevim Öztürk ve avukatları hazır bulundu. CHP Milletvekilleri Gamze İlgezdi, Turan Karakaş, Tanju Özcan ve Mahmut Tanal ile Hollanda Konsolosunun da aralarında bulunduğu çok sayıda kişi Öztürk'ün duruşmasını izledi. Mahkeme ara kararında; gazeteci Ece Sevim Öztürk'ün tutukluluğunun devamına karar verdi.

Mahkemede konuşan Öztürk tweetlerinin kanaatini belirttiğini ve ifade özgürlüğü kapsamında olduğunu vurgularken, "Belgeseli Donanma davasının ve Deniz Kuvvetleri davasının ek klasöründe hazırladım. Belgeler gerçek ve resmi. Resmi belgelere dayandırıp haber yapmak, belgesel çekmek suç mu? Ben bunları hazırlamaya başladığımda Bahçeli seçim çağrısı bile yapmamıştı. Nasıl seçim öncesi kaos hazırlığı yapmış olabilirim?" ifadelerini kullandı.

İddianamede savcılık "FETÖ'nün 24 Haziran'daki genel seçimler öncesi ve sonrasında meşruluğa gölge düşürerek, toplumsal kargaşa yaratmaya çabaladığını", Öztürk'ün de "gazetecilik adı altında bu amaca hizmet için darbe girişimi ve yargılamalarla ilgili paylaşımlarda bulunduğunu" ileri sürdü. Darbe girişimi sonrası hazırladığı "Deniz Kuvvetlerinin En Karanlık Günü" başlıklı belgeselinden sonra 8 Haziran günü gözaltına alınan gazeteci 20 Haziran'dan bu yana cezaevinde tutuklu bulunuyor. Bir sonraki duruşma 11 Aralık'ta görülecek.

ETHA Muhabiri Ali Sönmez Kayar 9 ay sonra tahliye edildi

Etkin Haber Ajansı (ETHA) Muhabiri Ali Sönmez Kayar, 5'i tutuklu 9 kişi ile birlikte "örgüt üyeliği" suçlamasıyla yargılandığı davanın bugün görülen ikinci duruşmasında tahliye edildi.

Şubat ayında "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklanan Etkin Haber Ajansı (ETHA) muhabiri Ali Sönmez Kayar, yedi diğer sanıkla birlikte yargılandığı davanın ikinci duruşması İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde bugün görüldü.

Davada Ali Sönmez Kayar'ın da aralarında bulunduğu 5'i tutuklu toplam 9 sanık "örgüt üyeliği" suçlamasıyla, 15'er yıla kadar hapis istemiyle yargılanıyordu. Duruşmada beyanda bulunarak 170'i aşkın gazetecinin tutuklu olduğunu hatırlatan Kayar, "Toplumun her kesiminden adalet çılgılığı yükseliyor. Arkanızda yazdığı gibi devletin temelinde adalet yoksa kargaşa ve karmaşa çıkar. Avukatlar, gazeteciler, akademisyenler tutuklanıyor. Yani muhalif olan her birey bu tehditle karşı karşıya" dedi.

Mahkeme heyeti, tutuklu yargılanan sanıkların tümü hakkında; adli kontrol ve yurtdışı çıkış yasağı tedbirleri uygulanarak tahliye edilmelerine karar verdi. Tutuksuz yargılanan üç sanık hakkındaki adli kontrol tedbirleri de kaldırılırken sanıkların yurtdışı çıkış yasağının devamına karar verildi. Duruşma 19 Şubat 2019 tarihine ertelendi.

Gazeteci Nedim Türfent hakkında soruşturma: "Haritada Türkiye küçük gösterilmiş"

Tutuklu Gazeteci Nedim Türfent'in koğuşunda 13 Eylül'de yapılan aramada Cornelsen yayınları tarafından çıkarılan Almanca Dil Bilgisi kitabının arka

kapağında bulunan Almanca Dünya Haritası'nda Türkiye'nin küçük gösterildiği gerekçesiyle disiplin soruşturması açıldığı öğrenildi.

MA'dan Müjdat Can'ın haberine göre, Türfent'in koğuşunda bulunan kitabın arka kapağında bulunan Almanca Dünya Haritası'nda Türkiye'nin küçük gösterildiği ve sınırlarının yanlış çizilerek topraklarını başka ülke toprağıymış gibi gösterildiği ileri sürülerek disiplin cezası için tutanak tutulduğu ancak Disiplin Kurulu'nun "kast olmadığı" kanısına vararak Türfent'e ceza vermediği öğrenildi.

Dicle Haber Ajansı muhabiri Nedim Türfent sokağa çıkma yasakları döneminde yaptığı haberler ve sosyal medya paylaşımları nedeniyle 'terör örgütü üyeliği' suçlamasıyla 13 Mayıs 2016 tarihinden bu yana Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunuyor.

Mülkiye'nin 'inek duası'nın yargılanmasına başlandı

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin (SBF) geleneksel 'İnek Bayramı'nda her yıl okunan 'İnek Duası'nı 2016'da okuyan öğrencinin, 'dini değerlere hakaret' ettiği gerekçesiyle yargılandığı davanın ilk duruşması Ankara 17'nci Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü.

Duruşmaya, sanık M.C. Tan, şikayetçiler Emel Cengiz, Resul Kürşat Kaşıkçı ve tarafların avukatları katıldı. Savcılıkta verdiği ifadesini tekrar ettiğini belirten M.C. Tan, suçlamaları kabul etmediğini belirterek, tekrar savunma yapmak için süre istedi.

Şikayetçiler Emel Cengiz ve Resul Kürşat Kaşıkçı ise şikayetlerinin devam ettiğini, 'İnek Duası'nı okuyan öğrencinin dışında Mülkiyeliler Birliği ve başkanından da şikayetçi olduklarını söylediler.

Açılan davayı değerlendiren Mülkiyeliler Birliği Genel Başkanı Dr. Dinçer Demirkent; "Bugün nasıl Türkiye üniversiteleri itaate zorlanıyor, itaati kabul etmeyen yargılanıyorsa Fakütemize de aynısı yapılıyor" dedi.

Şikayetçi avukatları, sanığın, duanın mizahi olduğunu söylemesine rağmen, düşünce özgürlüğü çizgisini aştığını, dini ve milletin kırmızı çizgisi olan konularla alay ettiğini, bu nedenle cezalandırılmasını istediklerini söylediler. Mahkeme, sanık avukatının savunma yapmak için süre istemesi üzerine duruşmayı erteledi.

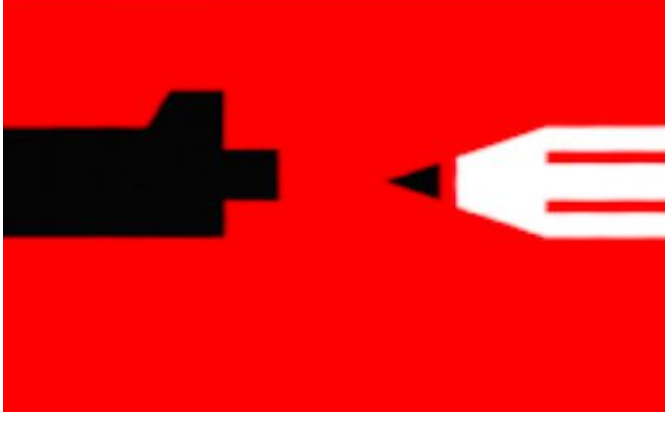
80 yıldır kutlanan "İnek Bayramı" da 2017'de yasaklanmıştı.

Bir haftada 232 sosyal medya kullanıcısı hakkında yasal işlem

22-29 Ekim tarihleri arasında sosyal paylaşımlarıyla ilgili olarak 232 kişi hakkında yasal işlem yapıldı. İçişleri Bakanlığının açıklamasına göre 'örgüt propagandası', 'hakaret', 'halkı kin,

nefret ve düşmanlığa sevk', 'devletin bölünmez bütünlüğüne kast' gibi suçlamalarla 277 sosyal medya hesabı incelenirken 232 kişi hakkında yasal işlem başlatıldı.

2018 Cezasızlık Raporumuz yayında

Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi bu yıl da Türkiye'de cezasızlık pratiklerine dikkat çekebilmek amacıyla Uluslararası Cezasızlıkla Mücadele Günü kapsamında "2018 Cezasızlık Raporumu"zu yayınladık.

Düşünce Suçu(!?)na Karşı Girişim olarak ülkemizde yaşanan cezasızlık örneklerini mümkün olduğunca sizlere ulaştırabilmek adına 2018 yılında yaşanan cezasızlık pratiklerine dair bir rapor hazırladık. Rapora ulaşmak için [tıklayınız](#).

(*NOT: 2 Kasım tarihinde dağıtıma çıkardığımız raporda varolan editoryal hatalar nedeniyle özür diler ve linkteki raporu dikkate almanızı rica ederiz.)

Öte yandan IFEX'in Türkiye'deki üç üyesinin -Bianet, Düşünce Suçu(!?)na Karşı Girişim ve P24- cezasızlık kültürüne karşı neler yapılabileceği üzerine düzenledikleri programı izlemek için [tıklayınız](#).

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

- Gazeteci Mehmet Gündem'in, "FETÖ" üyesi olduğu iddiasıyla yargılandığı davanın ikinci duruşması İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme Gündem'in tutukluğunun devamına karar verirken duruşma 8 Ocak 2019'a ertelendi.
- ETHA Muhabiri Ali sönmez Kayar, 5'İ tutuklu 9 kişi ile birlikte yargılandığı davanın ikinci duruşmasında tahliye edildi. Mahkeme heyeti tutuklu yargılanan sanıkların tümü hakkında; adli kontrol ve yurtdışı çıkış yasağı tedbirleri uygulanarak tahliye edilmelerine karar verdi. Tutuksuz yargılanan üç sanık hakkındaki adli kontrol tedbirleri de kaldırılırken sanıkların yurt dışı yasağının devamına karar verildi. Bir sonraki duruşma 19 Şubat 2019'a ertelendi.
- Çağdaş Ses Genel Yayın Yönetmeni Ece Sevim Öztürk hakkında, hazırladığı 15 Temmuz darbe girişimi belgeseli ve sosyal medya paylaşımları nedeniyle açılan davanın ilk duruşması İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme Öztürk'ün tutukluluğunun devamına karar verdi. Bir sonraki duruşma 11 Aralık'ta görülecek.
- 2017 yılının Eylül ayında, Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait sosyal tesislerin fotoğrafını çektiği iddiasıyla gözaltına alınan foto muhabiri Çağdaş Erdoğan'ın 'örgüt üyeliği' ve 'örgüt propagandası' suçlamalarıyla yargılandığı davanın üçüncü duruşması İstanbul 33. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Ara kararını açıklayan mahkeme, dijital materyallerin teknik inceleme sonuçlarının ve Jandarma Genel Komutanlığı'na yazılan müzekkerenin sonucunun beklenmesine karar vererek duruşmayı 26 Mart'a erteledi.
- Kapatılan Taraf gazetesi yöneticileri ve muhabiri Mehmet Baransu'nun 'suç işlemek amacıyla örgüt kurma, devletin güvenliğine ilişkin gizli belgeleri temin etme' suçlamalarıyla yargılandığı dava İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. İki

gün süren duruşmanın sonunda mahkeme Mehmet Baransu'nun tutukluluğunun devamına hükmederek savunmasını tamamlaması için davayı 3-4 Ocak 2019'a erteledi.

GELECEK HAFTANIN DURUŞMALARI

- Şırnak'ın Cizre ilçesinde ilan edilen 78 günlük sokağa çıkma yasağına ve sivil ölümlere dikkat çekmek için Beyoğlu Tünel'de oturma eylemi ve basın açıklaması yapan 18 avukat hakkında açılan davanın ikinci duruşması 8 Kasım'da İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.
- HDP Eski Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ'ın 'Terör örgütü yöneticiliği', 'Terör örgütü propagandası yapmak', 'Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa muhalefet', 'Halkı kin ve düşmanlığa tahrik' ve 'Suç işlemeye tahrik'ten yargılandığı bir sonraki duruşması 5 Kasım'da görülecek.
- Barış Akademisyenlerinin yargılamalarına önümüzdeki hafta da devam edilecek.
- İnsan hakları savunucularının yargılandığı 'Büyükada Davası'nın duruşması 8 Kasım günü İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek